

1. Saydam cam içinde döne döne yükselen beyaz ya da renkli helezonlarıyla hemen göze çarpan "çeşmibülbül", cam sanatının en özgün tekniklerinden biridir. Osmanlıcada "bülbülün gözü" anlamına gelir. Bir düşünceye göre bu adı bülbülün gözündeki çizgilerden almıştır. İlk cam ustalarının yanına eğitim alması için gönderilen bir Mevlevi dervişi tarafından 19. yüzyılın başlarında Osmanlı topraklarına getirilmiştir. 19. yüzyılın sonlarına kadar Beykoz'daki cam atölyelerinde çeşmibülbül yapımına devam edilmiştir.

Aşağıda verilen anlamlarla ilgili olan kelimeyi yukarıdaki metinden bularak karşısına yazınız. (5x2= 10 puan)

SÖZCÜK	ANLAMI
Helezon	Kıvrımlı anlamına gelmektedir
Saydam	Şeffaf
Çeşmibülbül	Üzeri beyaz, sarmal süsler ve çiçek motifleri ile bezenmiş cam işlerine verilen addır
Mevlevi	Mevlevilik tarikatına bağlı kimse
Özgün	Yalnız kendine özgü nitelik taşıyan, orijinal

2. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili deyimlerin anlamını yazınız. (5x3 = 15 puan)

Bu seviyelere gelmek için çok alın teri döktüm ben.

Alın teri dökmek: Çok emek vermek, zahmetli bir iş görmek

Ne kadar aman dilese de düşmanın gazabından kurtulamamış.

Aman dilemek: Önce direnirken zor karşısında boyun eğip canının bağışlanmasını dilemek.

Göze girmeye çalışırken takım arkadaşlarımızı da düşünmeliyiz.

Göze girmek: Davranış ve yetenekleriyle ilgi ve önem kazanmak.

3. Her insanın sorumlulukları vardır. Bu sorumlulukları yerine getirmek önemlidir. Eğer kimse sorumluluklarını yerine getirmezse dünyanın hâli ne olur bilinemez. Bu yüzden herkesin sorumluluklarını yerine getirmesi gerekir. Sorumluluklarımızı birkaç tane sorumluluk ile sınırlandıramayız. Çünkü herkesin birden fazla sorumlulukları vardır. Mesela benim sorumluluklarım; huzurlu bir aile ortamına uygun davranışlar sergilemek, derslerimde başarılı olabilmek için gerekli çalışmalar yapmak, odamı düzenli tutmaktır. Sorumluluklarımızı yerine getirdiğimiz sürece beğeni kazanırız ve yükseliriz. Bu sayede iyi bir yere gelir, toplumun saygısını kazanırız. Kişi, sorumluluğunun bilincinde olduğunda hem her zaman başarıyı yakalar hem de başka insanlar tarafından takdir edilir.

Yukarıdaki metnin ana fikrini aşağıya yazınız. (10 puan)

Sorumluluklarımızı yerine getirmeliyiz.

4. Aşağıda verilen kutucuklarda yer alan metinlerde kullanılan anlatım biçimlerini belirleyiniz. (5x2= 10 puan)

Yolun sonuna doğru yaklaştıkça, köy evleri görünmeye başladı. Evler, çoğunlukla taştan yapılmış, küçük ve şirin evlerdi. Etrafta uçuşan minik serçeler, bahçelerinde rengârenk açan çiçekler... Etrafta bir huzur ve sakinlik hakimdi.	Güneş Sistemi, Güneş ve onun etrafında dönen gök cisimlerinden oluşur. Güneş, sistemin merkezindeki yıldızdır ve sistemdeki tüm kütleyi tek başına barındırır. Güneş Sistemi'nin gezegenleri şunlardır: Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs ve Neptün.
Betimleme	Açıklama

5. Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili zarfların, cümleyi hangi yönden etkilediğini yan tarafındaki boşluklara yazınız. (5x2= 10 puan)

Cümle	Zarf Çeşidi
Herkes kanun hükümlerine <u>niçin</u> uymalıdır?	Soru zarfı
İyi bir vatandaş vergisini <u>zorlanmadan</u> yatırmalıdır.	Durum zarfı
Az kazanan az verir, çok kazanan <u>çok</u> verir.	Miktar zarfı
Aşağı bakınca başım <u>dönmeye</u> başladı.	Yer-yön zarfı
Vergi borcu <u>zamanında</u> ödenmelidir.	Zaman zarfı

6. Aşağıdaki cümleleri belirtilen fiil kip ve kişi ekleriyle tamamlayınız. (5x2= 10 puan)

Bu konuyu anneme hatırlatmalıyım (**Hatırlatmak**: Gereklilik kipi, 1. tekil kişi)

Bu konuda biraz daha duyarlı olsanız (**Olmak**: Dilek-şart kipi, 2. çoğul kişi)

Bugün tiyatroya gidelim (**Gitmek**: İstek kipi, 1. çoğul kişi)

Dersi dinlesen başarılı olursun. (**Dinlemek**: Dilek-şart kipi, 2. tekil kişi)

Her sabah yeni bir umutla uyanır (**Uyanmak**: Geniş zaman, 3. tekil kişi)

7. Aşağıdaki cümlelerdeki altı çizili eylemlerin yapısını yazınız. (5x2= 10 puan)

Güneş batarken kapıdan girdi. **Basit**

Sabahın ilk ışıklarında uyandığında pencereden dışarı bakakaldı. **Birleşik**

Sınavdan aldığı güzel notla ağzı kulaklarına vardı. **Birleşik**

Hergün kitap okumalısınız. **Basit**

İşleri bitirince rahatladı. **Türemiş**

8. Aşağıdaki verilen hikaye unsurlarına uygun bir olay yazısı yazınız. Yazınıza uygun bir başlık koyunuz.

Olay: Sakar bir çırağın züccaciye dükkanında işe başlaması

Kişiler ve varlık kadrosu: Züccaciyeci ve sakar çırağı

Yer: Züccaciye dükkanı

Zaman: Bir öğle vakti

Not:

Uygun başlık: 5 puan

Yazım, noktalama: 5 puan

Anlatım bütünlüğü: 15 puan